

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/223/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203379
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8320203379.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú O. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti rodičov V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, I., právne zastúpenej JUDr. Karin Bilou, advokátkou, Kukorelliho 52, Humenné a Ľ. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, právne zastúpeného JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, Námestie slobody 25, Humenné, o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10P/400/2014-196 zo dňa 01.12.2015 zo sumy 27,13 eur mesačne na sumu 450,-- eur mesačne, ktoré bude otec poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci od 08.10.2020.

II. Dlžné výživné za obdobie od 08.10.2020 do 11.01.2022 vo výške 4 447,70 eur otec matke zaplatí do 30.06.2022.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrh dňa 08.10.2020, ktorým navrhla, aby súd otca zaviazal prispievať na výživu dcére z doteraz určených 27,13 eur na sumu 300,- eur mesačne od podania návrhu na súd, ktorý odôvodnila tak, že rozsudkom tohto súdu sp. zn. 10P/400/2014 zo dňa 01.12.2015 súd znížil vyživovaciu povinnosť na maloletú od 02.11.2015 z dovtedy určených 200,- eur mesačne na sumu 27,13 eur mesačne, pričom rozhodnutie bolo zdôvodnené zhoršeným zdravotným stavom otca maloletej v dôsledku autonehody a nemožnosti ďalej dlhodobo pracovať ako vodič nákladného vozidla. Príjmom matky v čase podávania návrhu na súd bola dávka v hmotnej núdzi vo výške 167,- eur, prídavok na dieťa a výživné, spolu príjem matky bol 220,- eur. Matka žije s dieťaťom sama v mestskom nájomnom 1- izbovom byte a náklady vyčíslila takto: mesačný predpis nájomného 151,- eur, elektrina 21,- eur, televízia a internet 23,- eur, dobíjanie kreditu 20,- eur, spotrebný úver 93,- eur, spotrebný úver 74,- eur, strava pre matku a dieťa 200,- eur, kozmetika, drogéria, čistiace prostriedky 50,- eur, lieky a doplnky minerálov mesačne dieťa 15,- eur, lieky a doplnky výživy matka 15,- eur, kultúrne vyžitie a vreckové dieťa 30,- eur, oblečenie, topánky dieťa 50,- eur, oblečenie, topánky matka 50,- eur, náklady na benzín 50,- eur, školské potreby, knihy, poplatky 20,- eur súvisiace s plnením školských povinností, právna zástupkyňa matky vyčíslila náklady sumou 862,- eur. Od decembra 2015, kedy súd naposledy rozsudkom znížil vyživovaciu povinnosť otca maloletej, uplynulo už pomaly 5 rokov, pričom životné pomery a náklady sa výrazne zmenili, a to tak na strane maloletej ako aj na strane jej otca. Maloletá má 10 rokov, navštevuje piaty ročník základnej školy a jej náklady a potreby na živobytie sa z roka na rok neustále zvyšujú. Príjem matky je minimálny a nebyť výraznej pomoci starých rodičov a aj otca, lebo matka minulý rok zomrela, matka maloletej by nemala dostatok finančných prostriedkov na

pokrytie ani základných životných potrieb. V minulom roku matka bola zamestnanou ako predavačka po dobu dvoch mesiacov, ale predajňa bola uzatvorená a od tejto doby si matka nevie nájsť vhodné zamestnanie. Matka je vyučená servírka - čašníčka, absolvovala hotelovú akadémiu, ale keďže žije s dcérou sama, je pre ňu zložitá nájsť si prácu tak, aby mohla tráviť s dcérou popoludnia, s konštatovaním právnej zástupkyne, že matka nemôže byť zamestnaná ani vo večerných hodinách, lebo sa potrebuje venovať dcére. Ďalším dôležitým dôvodom, pre ktorý sa matka nemôže zamestnať je fakt, že po náhlom úmrtí matky navrhovateľky zostala sama zabezpečovať starostlivosť o svojho invalidného otca s jemu priznanou invaliditou v rozsahu 70%, žijúceho ešte so svojou 83-ročnou matkou. Keďže otec, starý otec má veľmi vážne zdravotné problémy, lebo nedokáže sám chodiť, matka maloletej O. za ním denne dochádza, sprchuje ho, nakupuje jemu aj svojej starej matke, rovnako tak pre nich zabezpečuje pranie, lebo túto starostlivosť obaja potrebujú. Podľa vedomostí matky životné podmienky, celkový životný štandard, finančná situácia ako aj majetková situácia otca sa výrazne zlepšila, preto sa domnieva, že sú splnené zákonné podmienky na zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti voči jeho maloletej dcére. Nakoľko výživné nebolo zmenené po dobu viac ako piatich rokov a podľa zistení matky otec hneď po znížení výživného, kedy úplne súd zaviedol, nakoľko po vyhlásení rozsudku, ktorým súd znížil vyživovaciu povinnosť z 200,- eur na 27,13 eur sa otec dal vyradiť z evidencie uchádzačov o zamestnanie a znova sa zamestnal ako vodič kamióna a stále vykonáva rovnaký druh práce a po celý čas je zamestnaný. Okrem O. otec má mať ešte jednu vyživovaciu povinnosť, býva v 2-izbovom byte a používa auto nie malej hodnoty Audi A8, preto právna zástupkyňa uviedla, že otec maloletej netrpí núdzou, má vysokú životnú úroveň a nie je dôvod na platenie výživného v minimálnom rozsahu, aj aby sa úmyselne naďalej vyhýbal vyživovacej povinnosti, ktorú neplatí pravidelne, nakoľko v roku 2017 bol uznaný vinným za neplnenie vyživovacej povinnosti v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 1T/123/2015. V minulosti matka opakovane podávala trestné oznámenia za neplnenie vyživovacej povinnosti s uvedením, že o dcéru neprejavuje žiaden záujem, stretávanie je len sporadické, pričom dcéra stratila záujem o stretnutia so svojím otcom. Celá osobná ale aj finančná starostlivosť a zabezpečenie potrieb maloletej zabezpečuje iba matka od jej narodenia. Posledný pracovný pomer otca v roku 2015 bol zo strany zamestnávateľa skončený z dôvodu vážneho porušenia pracovnej disciplíny, lebo stratil oprávnenie na výkon činnosti dohodnutej v pracovnej zmluve, pričom životný štandard otca je vysoký.

2. K návrhu na zvýšenie výživného sa vyjadril otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo dňa 12.11.2020, v ktorom uviedla, že otec si uvedomuje, že vzhľadom na odstup času a na zmenu okolností na strane maloletej O., najmä vzhľadom na zvýšenie jej veku a nástupe na druhý stupeň základnej školy je dôvodom na zvýšenie výživného pre maloletú a v zásade s týmto nemá problém súhlasiť, ale nemôže súhlasiť so zvýšením výživného v takom rozsahu ako požaduje matka. Matkou požadovaná výška výživného nebola dostatočným spôsobom preukázaná a osvedčená, lebo výživné má byť prioritne určené pre potreby mal. dieťaťa a nie na vykrývanie výdavkov matky (napr. splátky úverov, ktoré matka prezentuje spolu vo výške 167,- eur mesačne, výdavky na benzín vo výške 50,- eur mesačne je uvádzaný ako pravidelný výdavok, pričom sa nedá určiť, či ide o výdavok matky alebo dcéry a či ide o výdavok oprávnený a pod.). Je pravdou, že došlo k zmene finančnej situácie na strane otca, ktorý sa vo februári 2020 zamestnal na pracovnú zmluvu ako kamionista v zahraničí. Aktuálny príjem otca predstavuje cca 2 000,- až 2 200,- eur, z ktorého uhrádza svoje výdavky najmä na nájom bytu, v ktorom býva od roku 2018, za ktorý uhrádza 350,- eur mesačne, uhrádza ďalšie náklady na bývanie, platby za elektrinu, internet, náklady na prevádzku motorového vozidla a pod.. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k druhej dcére, k maloletej N., ktorá sa narodila XX.XX.XXXX. Otec nesúhlasí s tvrdením, že sa úmyselne vyhýbal vyživovacej povinnosti, lebo svoju vyživovaciu povinnosť si plnil v rámci svojich objektívnych možností, aj napriek uvádzaným skutočnostiam, ktoré nastali. V prípadoch, kedy došlo k jej neplneniu, na základe čoho došlo zo strany matky k podaniu trestného oznámenia, išlo o neplnenie si vyživovacej povinnosti z objektívnych dôvodov a otec si myslí, že dohodou s matkou sa dalo trestnému stíhaniu predísť. Matka nie je prístupná k dohode, v minulosti ako aj v súčasnosti je komunikácia s matkou veľmi problémová, čo sa odrazilo najmä na obmedzenom kontakte otca s dcérou. Otcovi nie je umožňované pravidelne sa stretávať s dcérou, pripisuje otec negatívnemu postojovi matky k nemu a napriek jeho snahe k náprave nedošlo. Právna zástupkyňa otca uviedla, že výška požadovaná matkou nie je dôvodná. Podaním zo dňa 22.01.2021 právna zástupkyňa otca doplnila, že otec pracuje v zahraničí s priemerným zárobkom v čistom za obdobie 02/2020 - 09/2020 1 780,60 eur. Ďalej doplnila, že s matkou maloletej N., narodennej XX.XX.XXXX nie sú manželia, ale žijú v spoločnej domácnosti, pričom príjem matky O. M. je štátna dávka - materská od 28.03.2020 do 20.11.2020 a v súčasnosti poberá rodičovský príspevok. Otec býva spolu s partnerkou a mal. dcérou N. v prenajatom byte v I., za ktorý mesačne platia 305,- eur. Medzi ďalšie pravidelné výdavky otca, na ktorých sa podieľa spolu so

svojou partnerkou, ale vzhľadom na to, že partnerka je aktuálne na rodičovskej dovolenke, vyššiu časť nákladov hradí práve otec a medzi tieto náklady patria výdavky na starostlivosť o mal. N. (mlieko, plienky, hygienické potreby a pod.) mesačne cca 250,- eur, poisťky (auto, životné poistenie, úrazové poistenie a pod.) spolu 150,- eur mesačne, náklady na telefón 100,- eur mesačne (on a partnerka), náklady na údržbu auta v priemere 100,- eur mesačne, náklady na cesty do zamestnania a späť autom v priemere 400,- eur, strava v domácnosti (pre celú rodinu) vo výške 500,- eur mesačne, oblečenie a obuv pre otca v priemere 50,- eur mesačne, pre mal. N. v priemere 40,- eur mesačne, lieky v priemere 30,- eur mesačne. Otec hradí na mal. O. výživné vo výške 27,13 eur mesačne. Okrem toho otec spláca úver, ktorého nesplatená výška predstavuje sumu 14 153,89 eur a tento bude splácať sumou 235,- eur mesačne ešte 4 roky, preto jeho možnosti mu neumožňujú platiť výživné v požadovanej výške 300,- eur mesačne.

3. Na pojednávaní konanom dňa 29.01.2021 právna zástupkyňa otca uviedla, že nakoľko výkon práce otca je v zahraničí a okrem O. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, otec chce, aby deti poberali prídavky zo štátu, v ktorom je zamestnaný, avšak na ich vybavenie potrebuje priestor. Podaním zo dňa 03.09.2021 právna zástupkyňa otca oznámila, že otec v mesiaci august 2021 dostal rodinné prídavky vo výške 200 frankov, ktoré poslal matke s tým, že prídavky bude zasielať matke k jej rukám. Na pojednávaní konanom dňa 05.11.2021 sudkyňa zisťovala, či si otec plní svoju vyživovaciu povinnosť k dcére, lebo v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 10P/242/2021 dňa 11.10.2021 bola určená neodkladným opatrením povinnosť otca platiť sumou po 200,- eur mesačne. Právna zástupkyňa otca uviedla, že neodkladné opatrenie prevzali 27.10.2021 a otec si je vedomý, že rozhodnutie je vykonateľné. Právna zástupkyňa matky na tomto pojednávaní poukazovala na to, že otcovi boli poukázané rodinné prídavky vo výške 1133,- eur na účet a matke boli pozastavené prídavky aj na Slovensku a dostala sa do situácie, v ktorej musela zo svojich prostriedkov zabezpečovať preklad rozhodnutia a uviedla, že z predloženého príjmu otca vyplýva jeho príjem vo výške 3 760,- eur, preto navrhla, aby súd vychádzal z odporúčacej tabuľky pre výpočet výživného od 540,- do 684,- eur pri dvoch vyživovacích povinnostiach, ktoré otec má a s poukazom na jeho postoj navrhla, aby súd otca zaviazal prispievať na výživu sumou v rozsahu po 400,- eur mesačne na O.. Právna zástupkyňa otca poukazovala na skutočnosť, že prídavok v zahraničí otec zabezpečoval prostredníctvom svojho zamestnávateľa a po zistení, že matke bola pozastavená výplata prídavku aj na Slovensku, znova požiadala o poskytnutie lehoty na to, aby bolo zistené, komu budú poukazované prídavky zo štátu, v ktorom otec pracuje.

4. Ďalším podaním zo dňa 04.11.2021 právna zástupkyňa otca doplnila, že otec pracuje vo Švajčiarsku a zároveň s týmto podaním predložila výplatné pásky otca za mesiace jún až október 2021 s uvedením, že vo výplate boli otcovi vyplácané aj rodinné prídavky na dve maloleté deti a to na každé dieťa po 200 frankov tak, že na výplatnej páske v mesiaci júl 2021 boli otcovi vyplatené rodinné prídavky aj spätne za obe deti vo výške 1 133,30 frankov. Následne už mu boli vyplácané vo výške 400 frankov na obidve deti, ale vo výplate v mesiaci október mu už neboli vyplatené prídavky na maloletú O., lebo ich výplata bola pozastavená a prebieha administratívny proces ich výplaty. Otec predpokladá, že rodinné prídavky na O. mu budú následne vyplatené aj spätne v mesiaci december 2021. Ďalej právna zástupkyňa uviedla, že priznané rodinné prídavky by mali byť vyplatené priamo na účet matky maloletej. Okrem výdavkov otcom doteraz uvádzaných uviedla, že zo svojho príjmu otec mesačne platí sumu 240 frankov za zdravotné poistenie, lebo zamestnanci si hradia zdravotné poistenie sami. V zahraničí, kde otec pracuje, sú mu výdavky na bývanie zrážané priamo z príjmu ako to vyplýva aj z výplatných pásek vo výške 300 frankov a teda náklady na bývanie potom hradí už len na Slovensku, ale otec znáša náklady na cestu zo zahraničia domov, ktorú absolvuje niekedy 2-krát do mesiaca a niekedy aj 3-krát do mesiaca v závislosti od práce a turnusov určených zamestnávateľom, pričom to spravidla vychádza tak, že pracuje v dvojtýždňových turnusoch a potom je týždeň doma. Cestové výdavky na cestu Slovensko - Švajčiarsko predstavujú okolo 150,- eur, čo pri absolvovaní 3 pobytov doma je to suma 450,- eur mesačne. Okrem toho každý deň dochádza do práce autom, pričom prejde denne 20 kilometrov, čo stojí mesačne minimálne 50,- eur. Medzi ďalšie výdavky otca v zahraničí patrí najmä strava. Tú si musí kupovať aj vo Švajčiarsku, pretože z domu si nemôže na takú dlhú dobu brať zásoby aj kvôli kontrole na hranici. Výdavky na stravu sú vysoké, snaží sa to znížiť tak, že si varí, ale napriek tomu na týždeň výdavky na stravu vo Švajčiarsku predstavujú minimálne sumu 60 - 100 frankov a to za tri týždne vychádza 180 - 300 frankov. K plateniu výživného zo strany otca na mal. O. za obdobie od podania návrhu na súd v mesiaci október 2020, tak otec vykonal tieto úhrady na účet matky maloletej: 13.10.2020 sumu 27,13 eur, 12.11.2020 sumu 27,13 eur, 08.12.2020 sumu 27,13 eur, 17.12.2020 sumu 100,- eur (Vianoce), 14.01.2021 sumu 27,13 eur, 13.02.2021 sumu 100,- eur, 14.03.2021 sumu 100,- eur, 14.04.2021 sumu 100,- eur, 01.05.2021 sumu 272,64 eur (preposlaný daňový bonus), 15.05.2021 sumu 100,- eur, 14.06.2021 sumu 100,- eur,

14.07.2021 sumu 100,- eur, 20.08.2021 sumu 50,- eur, 27.09.2021 sumu 50,- eur, 26.10.2021 sumu 50,- eur. V auguste aj v septembri otec navyac zaslal po 200 frankov na účet matky mal. O., teda spolu 400 frankov, pričom v prepočte by to malo byť spolu 360,- eur, preto otec navrhuje, aby bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 250,- eur mesačne vždy ku 25. dňu v mesiaci vopred k rukám matky a aby vzniknuté zameškané výživné od podania návrhu na súd bolo otcovi umožnené splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní konanom dňa 11.01.2022 žiadala, aby súd určil vyživovaciú povinnosť v rozsahu 400,- eur mesačne s konštatovaním, že otec znova predkladá pracovnú neschopnosť tak, ako to bolo v predchádzajúcom konaní, kde po skončení konania pokračoval vo výkone práce a dodnes neabsolvoval žiadnu operáciu, preto navrhla, aby bolo výživné k rukám matky vo výške 400,- eur mesačne a navyac bude matka poberať štátnu dávku, v ktorom otec pracuje. Právna zástupkyňa otca navrhla, aby bol otec zaviazaný prispievať na výživu sumou 200,- eur a navyac by bola suma, ktorú už dnes dostáva matka vo výške 187,- eur poukazovaná priamo k rukám matky, teda keďže otec si vybavil dávku od štátu, v ktorom pracuje, preto navrhol platiť 200,- plus 200,- eur, ktoré sú už poukazované priamo k rukám matky.

5. Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery. Výživné je možné zmeniť v prípade zmeny pomerov, ktoré môžu nastať tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletých detí. Na strane dieťaťa dochádza k zmene pomerov pomerne často. Základná zmena sa týka veku dieťaťa. Je prirodzené, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa rastú aj náklady na jeho výchovu a výživu.

Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 230 CSP i ust. § 78 ods. 1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej).CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery.

Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „rebus sic stantibus“).

Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov.

Pri posudzovaní je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Samotná úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané, nestačí. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

6. V danom prípade bolo naposledy rozhodované rozsudkom tohto súdu č.k. 10P/400/2014-196 zo dňa 01.12.2015, ktorým súd znížil výživné pre maloletú O. K. zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 27,13 eur mesačne od 2.11.2015. Otec v čase ostatného rozhodovania súdu uvádzal, že pracovný pomer s predchádzajúcim zamestnávateľom skončil dňom 17.10.2014 pre následky skoršieho úrazu - dopravnej nehody v roku 2010, pre ktorú nemohol dlhodobo vykonávať prácu vodiča nákladného vozidla. Od 4.11.2014 sa zamestnal v spoločnosti V. s.r.o. na dohodu o vykonaní práce. Otec v tomto období nebol vlastníkom nehnuteľnosti, ani hnuiteľných vecí väčšej hodnoty. V poslednom posudzovanom období žil v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dieťaťom v dome jej matky a mesačné náklady na bývanie predstavovali sumu 100,- eur, z čoho on uhradil sumu 50,- eur mesačne. Priateľka bola poberateľkou rodičovského príspevku. V tomto období otec mal nesplatený úver vo výške 11 500,- eur, ktorý ale nesplácal pre nedostatok finančných prostriedkov. Jeho príjem z dohody o pracovnej činnosti predstavoval v tom čase zárobok 40,- eur mesačne. Od 2.11.2015 sa otec maloletej mal zaevidovať na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Pri posudzovaní jeho schopností otec predkladal lekárske správy, v ktorých nebolo odporúčané prolongované šoférovanie a bol diagnostikovaný neskorý následok zlomeniny chrbtice (v dôsledku dopravnej nehody). Matka v tom čase bola na predĺženej materskej dovolenke s dcérou a okrem rodinných prídavkov bola bez príjmu a O. v tomto období navštevovala materskú školu. Náklady na bývanie matky boli 280,- eur mesačne za prenajatý byt, ktorý bol prenajatý preto, aby nebývala s rodičmi a v tomto období jej s úhradou nákladov spojených s bývaním pomáhal priateľ. Mesačné náklady maloletá matka v tom čase kvantifikovala vo výške 30,- eur ako školné a náklady na stravu predstavujú sumu 1,35 eur na deň plus mliečny program 0,05 eur denne. Maloletá chodila v tom čase na ľudové tance v centre voľného času, za čo matka uhradila 20 - 30,- eur polročne. V danom prípade došlo k zmene na strane maloletej, ktorá v čase ostatného posudzovania súdom navštevovala predškolské zariadenie, dnes je O. vo veku takmer 12 rokov a je žiačkou základnej školy, študuje na jej druhom stupni. Výdavky kvantifikované matkou príkladmo výdavky na stravu pre dieťa vo výške 200,- eur, kozmetika vo výške 50,- eur, náklady na lieky a výživové doplnky vo výške 15,- eur, oblečenie a topánky, na ktoré matka mesačne minie okolo 50,- eur, školské potreby vo výške 20,- eur boli súdom vyhodnotené ako výdavky bežné, primerané potrebám veku dieťaťa. Matka od narodenia dcéry jej sama zabezpečuje osobnú starostlivosť, preto súd pri posudzovaní výšky vyživovacej povinnosti na túto skutočnosť prihliadal. Na strane matky tiež došlo k zmene v tom, že v čase ostatného posudzovania bola na predĺženej rodičovskej dovolenke a okrem rodinných prídavkov nemala žiaden iný príjem. V tom čase náklady matky na bývanie po jej osamostatnení boli 280,- eur mesačne a s ich úhrádzaním jej pomáhal priateľ. Mesačné náklady maloletá matka v tom čase kvantifikovala vo výške 30,- eur ako školné a náklady na stravu predstavujú sumu 1,35 eur na deň plus mliečny program 0,05 eur denne. Maloletá chodila v tom čase na ľudové tance v centre voľného času, za čo matka uhradila 20 - 30,- eur polročne. Pri posudzovaní zmien na strane matky súd konštatuje, že matka od posledného rozhodovania

súdu bola zamestnávaná iba krátkodobo a to v období od 09.05.2016 do 30.11.2016 s vymeriavacím základom vo výške do 30,- eur, v období od 17.04.2017 do 09.06.2017 s vymeriavacím základom 10,- eur, v období od 01.01.2018 do 31.07.2018 bola zamestnaná s vymeriavacím základom do 579,- eur, v období od 12.09.2018 do 24.10.2018 mala matka zamestnanie s vymeriavacím základom vo výške 12,- eur, a v období od 01.04.2019 do 31.05.2019 bola matka zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti s vymeriavacím základom vo výške 18,- eur. V priebehu tohto konania si matka z dôvodu opatrovania svojho otca zabezpečila zdroj príjmu vo forme peňažného príspevku na opatrovanie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 399,63 eur od 01.07.2021, teda matka má v súčasnosti zabezpečený zdroj príjmu, ktorý je vyšším oproti naposledy posudzovanej situácii. Aj na strane otca došlo k zmene v tom, že v čase ostatného posudzovania mal mať otec zárobok vo výške 40,- eur. Matkine výdavky na bývanie dnes sú 151,- eur, predstavujúce nájomné, úhrada elektriny 21,- eur, televízia a internet mesačne sú vo výške 23,- eur, dobíjanie kreditu 20,- eur a matka spláca spotrebný úver vo výške 93,- eur, aj ďalší úver, ktorý mesačne spláca po 74,- eur na mesiac. Z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne vyplynulo, že v čase ostatného posudzovania bol otcov vymeriavací základ z dohody o pracovnej činnosti v období od 17.07.2015 do 31.12.2015 vo výške 70,40 eur, mal bývať s priateľkou a jej dieťaťom v dome jej matky a mesačné náklady na bývanie predstavovali sumu 100,- eur, z čoho on uhrádzal sumu 50,- eur mesačne a priateľka bola poberateľkou rodičovského príspevku a otec mal úver, ktorý pre nedostatok peňazí nesplácal. V tomto konaní otcovi pribudla ďalšie vyživovacia povinnosť k dieťaťu narodenému v roku 2020 a v podaní zo dňa 12.11.2020 právna zástupkyňa otca potvrdila, že otec sa vo februári 2020 zamestnal na základe pracovnej zmluvy ako kamionista v zahraničí s príjmom vo výške od 2 000 do 2 200,- eur mesačne a má výdavky na bývanie za prenajatý byt od roku 2018 vo výške 350,- eur, platí elektrinu, internet, má náklady na prevádzku motorového vozidla. Výdavky na dieťa narodené v roku 2020 vyčísli sumou okolo 250,- eur mesačne ako náklady na mlieko, plienky a hygienické potreby, ďalej si uhrádza poisťky za auto, životné poistenie, úrazové poistenie vo výške 150,- eur, má mesačný náklad na úhradu telefónu vo výške 100,- eur, za údržbu auta mesačne minie sumu 100,- eur a má cestovné výdavky do zamestnania a späť niekoľkokrát do mesiace a strava pre celú rodinu ho stojí 500,- eur mesačne, k tomu oblečenie a obuv okolo 50,- eur na mesiac, lieky pre mladšiu dcéru 30,- eur mesačne a navyše spláca úver, ktorého nesplatená výška je suma presahujúca 14 000,- eur a túto hradí po 235,- eur a bude ju splácať ešte 4 roky. Z potvrdenia o príjme zo dňa 22.10.2020 vyplynulo, že otcov príjem za mesiace február až september 2020 predstavuje v čistom sumu 1 780,- eur mesačne. Z rodného listu predloženého otcom vyplynulo, že mu v mesiaci máj 2020 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k dcére N.. Zo splátkového kalendára z 02.12.2020 vyplynulo, že otec spláca úver mesačne sumou po 235,- eur mesačne. Z predloženej pracovnej zmluvy zo dňa 06.04.2021 vyplynulo, že otec sa zamestnal v pracovnom pomere na dobu neurčitú v pracovnom zaradení ako šofér kategórie C/E v pracovnom intervale 2 týždňov a potom zostáva jeden týždeň doma. Z predložených výplatných pásov za jún 2021 vyplynul príjem vo výške 3 760,- CHF, júl 2021 príjem predstavoval 4 682,- CHF, august 2021 3 884,- CHF, september 2021 3 696,- CHF, a v mesiaci október bola otcovi vyplatená mzda vo výške 3 319,- CHF (1 euro - 1,068580 CHF). Teda z predloženého vyplynulo, že otec je zamestnaný v pracovnom pomere v zahraničí a z vyššie predkladaného príjmu si ešte uhrádza zdravotné poistenie, ktoré je vo výške 240,- CHF mesačne. Z tohto príjmu za oprávnené výdavky súd uznal náklady spojené bývaním, otcom kvantifikované sumou 350,- eur mesačne, ďalej náklad na zdravotné poistenie 240,- CHF, náklady spojené s cestou do zahraničia a naspäť, ktoré otec na jednu cestu kvantifikoval sumou 150,- eur a súd uznal za oprávnený výdavok 2 takéto cesty, lebo otec podľa pracovnej zmluvy pracuje 2 týždne a týmto má týždeň voľno v spolu sumou 300,- eur na mesiac. Ďalej súd akceptoval otcov oprávnený výdavok pre ďalšie dieťa, ktoré kvantifikoval sumou 250,- eur, pričom súd neuznal výdavok, ktorý otec mesačne spláca úver 235,- eur, lebo vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami povinného otca. Otec aj v súčasnosti vykonáva prácu vodiča v zahraničí a v priebehu konania zabezpečil výplatu prídavku na dieťa v štáte, v ktorom pracuje a tento je poukazovaný priamo matke dieťaťa vo výške 200,- CHF, preto aj prídavok poukazovaný priamo matke, ktorá bude potreby maloletej uhrádzať aj z tohto zdroja, preto suma určená v rozhodnutí súdu v rozsahu 450,- eur je primeraná pre odôvodnené potreby maloletej, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca.

7. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok) môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní

výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hrazené z takýchto zdrojov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017).

8. Návrh bol matkou podávaný 08.10.2020 a táto žiadala priznať výživné od podania návrhu na súd. Od podania návrhu otec zaplatil v roku 2020 v mesiaci október 27,13 eur, v mesiaci november 27,13 eur a v mesiaci december 27,13 eur - dlh za rok 2020 je 1 163,48 eur. V roku 2021 otec zaplatil 14.01.2021 sumu 27,13 eur, 13.02.2021 sumu 100,- eur, 14.03.2021 sumu 100,- eur, 14.04.2021 sumu 100,- eur, 01.05.2021 sumu 272,64 eur (preposlaný daňový bonus), 15.05.2021 sumu 100,- eur, 14.06.2021 sumu 100,- eur, 14.07.2021 sumu 100,- eur, 20.08.2021 sumu 50,- eur, 27.09.2021 sumu 50,- eur, 26.10.2021 sumu 50,- eur a v septembri 2021 zaplatil aj 175,- eur, aj v októbri zaplatil 175,- eur a v mesiaci november 2021 zaplatil 200,- eur aj 228,- eur a v mesiaci december zaplatil 200,- eur aj 88,- eur, spolu v roku 2021 zaplatil 2 115,77 eur a dlh v roku 2021 predstavuje sumu 3 284,23 eur, spolu dlh na výživnom predstavuje sumu 4 447,70 eur, ktoré súd povolil otcovi zaplatiť do 30.06.2022.

9. Podľa § 23 Civilného mimosporového poriadku ods.1, konanie sa začína na návrh. Podľa ods. 2, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

10. Podľa § 40 Civilného mimosporového poriadku súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou, v súlade s ktorou je súd viazaný žalobou. Táto zásada sa uplatní aj v konaniach mimosporových, avšak výhradne len v tých prípadoch, keď konanie možno začať aj bez návrhu. V intenciách čl. 5 Civilného mimosporového poriadku je prelomená dispozičná zásada v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Zároveň je uvedené prejavom vyšetrovacieho princípu, keď súd musí z úradnej povinnosti vyšetrovať skutočný stav veci. Týmto vstupuje do popredia aj princíp zakotvený v čl. 1, s ktorým prejednávanie a rozhodovanie o niektorých veciach nie je len v rukách a v záujme účastníkov, ale naopak, je tu prítomný verejný záujem štátu. V konaniach ktoré možno začať aj bez návrhu súd nie je viazaný návrhom účastníkov uvedených v návrhu na začatie konania. Súd tak nie je viazaný navrhovanou výškou výživného vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pričom pre aplikáciu tejto zásady nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, alebo sa začalo vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods. 2 CMP. Postačuje, že konanie sa môže začať aj bez návrhu. Výrok rozhodnutia preto neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, lebo z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol inak, od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.